

**PREDSTAVITVENI ZBORNİK DVOPREDMETNEGA DRUGOSTOPENJSKEGA MAGISTRSKEGA
ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA
ČEŠKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST**

1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

Dvopredmetni nepedagoški drugostopenjski študijski program *Češki jezik in književnost* traja 2 leti, obsega 60 ECTS od skupnih 120 ECTS dvodisciplinarnе povezave.

2. TEMELJNI CILJI PROGRAMA IN SPLOŠNE KOMPETENCE, KI SE PRIDOBİJO S PROGRAMOM

TEMELJNI CILJI

Drugostopenjski študijski program *Češki jezik in književnost* omogoča pridobitev poglobljenega znanja, usposobljenosti ali zmožnosti, ki ustrezajo splošnim oz. predmetnospecifičnim kompetencam magistra/-ice češkega jezika in književnosti. Diplomanti programa si pridobijo široko in temeljno humanistično izobrazbo tako na teoretični kot uporabni ravni ter poglobljeno znanje na področju češke zgodovine, književnosti, kulture in specifična filološka znanja na jezikovnem področju. Program usposablja za zahtevne ustvarjalne naloge in potrebe, predvsem pa za samostojno delo na področju raziskovanja, prevajanja, literarne in znanstvene kritike, interdisciplinarnih povezav v širšem medkulturnem prostoru.

Doseganje zastavljenih ciljev se spremlja sproti ob posameznih preizkusih znanja, bolj poglobljeno pa ob samostojnih nalogah študentov v okviru magistrskih seminarjev ter ob nastanku magistrskih nalog.

SPLOŠNE KOMPETENCE

Logično in abstraktno analiziranje, sintetiziranje in vrednotenje; poglobljeno izražanje znanj z obeh strokovnih področij v pisni in ustni obliki; kompetentno prenašanje intra- in interdisciplinarnih znanj v prakso; kontekstualizacija in samostojno nadgrajevanje informacij; prenašanje znanj in sposobnosti na druga problemska področja; usposobljenost za timsko reševanje problemov ter organiziranje in vodenje strokovnih skupin; samostojno iskanje, interpretacija in uporaba novih virov znanja na strokovnih in znanstvenih področjih.

3. PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

OPOMBA K PREDMETNIKU: Ker se študentom, ki za svoj študij izberejo kombinacijo dveh zahodnoslovanskih programov (Češki jezik in književnost, Polonistika, Slovakistika), nekateri obvezni predmeti podvajajo, namesto podvojenih predmetov na eni smeri izberejo izbirni predmet s seznama Strokovni izbirni predmet. Če se zaradi cikličnosti kateri od teh predmetov ne bi izvajal oziroma ponudba s tega seznama ne bi zadostovala, lahko izberejo tudi splošni izbirni predmet iz košarice FF. Iz košarice FF prav tako izbirajo nadomestilo za predmete, ki imajo v programu 4 KT.

1. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1	Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine	doc. dr. Bojan Balkovec	30					60	90	3
2	Razvoj češkega jezika v teoriji in praksi	izr. prof. dr. Petra Stankovska	15		15			90	120	4
3	Interpretacija literarnega besedila	doc. dr. Erik Gilk		30				90	120	4
4	Medjezikovno posredovanje in kultura 1: češki jezik	izr. prof. dr. Petra Stankovska			60			60	120	4
5	Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja*	izr. prof. dr. Petra Stankovska izr. prof. dr. Jozef Pallay doc. dr. Maria Wtorkowska	7	8				15	30	1
SKUPAJ			52	38	75			315	480	16
DELEŽ			10,8 %	7,9 %	15,6 %			65,6 %	100 %	

*Predmet je celoletni, kreditne točke se vpišejo po letnem semestru.

2. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
5	Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja*	izr. prof. dr. Petra Stankovska izr. prof. dr. Jozef Pally doc. dr. Maria Wtorkowska	8	7				45	60	2
6	Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih	izr. prof. dr. Nikolaj Jež doc. dr. Erik Gilk	30		15			45	90	3
7	Uporabna slovenščina	izr. prof. dr. Hotimir Tivadar		30				60	90	3
8	Medjezikovno posredovanje in kultura 2: češki jezik	izr. prof. dr. Petra Stankovska			60			30	90	3
9	Strokovni izbirni predmet	različni nosilci	30					60	90	3
SKUPAJ			68	37	75			240	420	14
DELEŽ			16,2 %	8,8 %	17,9 %			57,1 %	100 %	

*Nadaljevanje predmeta iz prvega semestra.

Strokovni izbirni predmet										
Zap. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klin. vaje	Druge obl. š.			
1	Arealni vidiki slovanskih jezikov/ Primerjalna skladnja slovanskih jezikov*	doc. dr. Matej Šekli/doc. dr. Vanda Babič	15	15				60	90	3
2	Cerkvena slovanščina: južnoslovanske redakcije/Cerkvena slovanščina: vzhodnoslovanska redakcija*	doc. dr. Vanda Babič	15	15				60	90	3
3	Ekolingvistika in slovenski medijski prostor	izr. prof. dr. Hotimir Tivadar	30					60	90	3
4	Interpretacija literarnih besedil:	izr. prof. dr. Jozef Pally	15					75	90	3

	slovaška proza 20. stoletja									
5	Literatura in mediji	doc. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30					60	90	3
6	Osnove gornje in dolnje lužiške srbščine	doc. dr. Matej Šekli			30			60	90	3
7	Poklicni vidiki prevajanja	izr. prof. dr. Špela Vintar izr. prof. dr. David Limon	30					60	90	3
8	Razvoj slovaškega jezika in dialektologija	izr. prof. dr. Jozef Pallay	15					75	90	3
9	Specialna področja prevajanja: Podnaslavljanje	doc. dr. Silvana Orel Kos	30					60	90	3
10	Specialna področja prevajanja: Pravno prevajanje	red. prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn	30					60	90	3
11	Specialna področja prevajanja: Prevajalske tehnologije	izr. prof. dr. Špela Vintar		30				60	90	3
12	Specialna področja prevajanja: Prevajanje umetnostnih besedil	red. prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn	30					60	90	3
13	Specialna področja prevajanja: Terminologija	izr. prof. dr. Špela Vintar	30					60	90	3
14	Stilistika slovaškega jezika	izr. prof. dr. Jozef Pallay	15					75	90	3
15	Teorija literarnega diskurza	prof. dr. Marko Juvan	30					60	90	3
SKUPAJ										

* Predmeta se izvajata ciklično, študentje izberejo tistega, ki je v danem letu razpisan.

3. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
10	Stilistika	izr. prof. dr. Petra Stankovska	15		15			90	120	4
11	Češka in slovaška starejša književnost	doc. dr. Erik Gilk	15		15			90	120	4
12	Medjezikovno posredovanje in kultura 3: češki jezik	izr. prof. dr. Petra Stankovska			60			60	120	4
13	Splošni izbirni predmet		30					60	90	3
SKUPAJ			60		90			300	450	15
DELEŽ			13,3%	0%	20%			66,7%	100%	

4. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klin. vaje	Druge obl. š.			
14	Magistrski seminar in magistrsko delo	izr. prof. dr. Petra Stankovska doc. dr. Erik Gilk		30				420	450	15
SKUPAJ				30				420	450	15
DELEŽ				6,7%				93,3 %	100 %	

4. POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

V drugostopenjski magistrski študijski program Češki jezik in književnost se lahko študenti vpišejo pod naslednjimi pogoji

- a. prvostopenjski univerzitetni študijski program Bohemistika oziroma Češki jezik in književnost (triletni program);*
- b. prvostopenjski univerzitetni študijski program Češki jezik in književnost, ovrednoten z 240 ECTS;*
- c. drug prvostopenjski univerzitetni program sorodne smeri, ovrednoten s 180 ECTS;*
- d. prvostopenjski univerzitetni študijski program sorodne smeri, ovrednoten z 240 ECTS;*
- e. katerega koli od drugih prvostopenjskih univerzitetnih študijskih programov z ustreznih strokovnih področij (jezikoslovje, družboslovje, humanistika);*
- f. katerega koli od drugih prvostopenjskih univerzitetnih študijskih programov z drugih strokovnih področij;*
- g. visokošolski strokovni študijski program po starem programu z ustreznih strokovnih področij (jezikoslovje, družboslovje, humanistika);*
- h. visokošolski strokovni študijski program po starem programu z drugih strokovnih področij.*

Kandidatom iz točke b. se lahko glede na opravljene obveznosti prvostopenjskega študija prizna do 60 ECTS.

Kandidatom iz točke c. in d. glede na smer opravljenega prvostopenjskega študija Katedra za češki jezik in književnost (Oddelek za slavistiko FF) določi obseg in število diferencialnih izpitov.

Kandidati iz točk e.–h. se na program lahko vpišejo, če so opravili študijske obveznosti, ki so bistvene za študij na drugi stopnji; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo do 60 ECTS.

Kandidat oz. kandidatka lahko predpisane obveznosti opravi med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem diferencialnih izpitov pred vpisom v študijski program druge stopnje. V primeru izvedbe diferencialnih izpitov se opravijo izpiti iz temeljnih predmetov 5. in 6. semestra (3. letnik) prvostopenjskega študijskega programa Bohemistika oziroma Češki jezik in književnost.

Vsaka prošnja se obravnava individualno, individualno se določita tudi obseg in vsebina dodatnih študijskih obveznosti iz temeljnih predmetov, bistvenih za študij na drugi stopnji.

Pogoje za vpis na študij izpolnjuje tudi, kdor je končal enakovredno izobraževanje v tujini. Postopek vodi pooblaščen oseba Univerze v Ljubljani, vsebinsko pa o priznavanju v tujini pridobljene izobrazbe odloča senat članice oziroma univerze skladno s 77. oz. 47. členom Statuta UL.

Merila in postopek za izbiro kandidatov v primeru omejitve vpisa

Če bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati izbrani po naslednjih merilih:

- uspeh pri študiju prve stopnje Bohemistike oziroma Češkega jezika in književnosti ali Zahodnoslovanskih študijev oz. sorodnega programa s področja humanistike, in sicer povprečna ocena 40 %, ocena diplomskega dela ali/in diplomskega izpita 30 %
- uspeh pri temeljnem jezikoslovnem oziroma književnem predmetu v 3. letniku programa Bohemistika oziroma Češki jezik in književnost prve stopnje.

Kandidatom s končanim sorodnim programom se glede na smer opravljenega prvostopenjskega študija določi obseg in število diferencialnih izpitov.

5. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJ IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Kandidati za vpis lahko k prijavnim listinam predložijo še vsa potrdila, ki izkazujejo formalno ali neformalno pridobljena znanja. Na podlagi tega strokovna komisija oddelka ob pregledu izpolnjevanja pogojev za vpis ugotavlja ustreznost tovrstno pridobljenega znanja ter to upošteva tudi pri določitvi morebitnih diferencialnih obveznosti, ki se tako lahko zmanjšajo.

Vpisani študenti lahko kadarkoli v skladu s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti (http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/statut_in_pravilniki/pravilnik_o_postopku_in_merilih_za_priznavanje_neformalno_pridobljenega_znanja_in_spretnosti.aspx) prosijo za priznavanje znanja, pridobljenega s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem. Vlogo oddajo v pristojnem študentskem referatu, k prošnji poda mnenje ustrezní oddelek, o prošnji pa odloči Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje.

6. NAČINI OCENJEVANJA

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, seminarske naloge, projektne naloge, portfolio in drugo.

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so zapisani za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6–10 (pozitivno) ter 1–5 (negativno):

- 10 - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
- 9 - zelo dobro znanje z manjšimi napakami
- 8 - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
- 7 - dobro znanje z več pomanjkljivostmi
- 6 - znanje ustreza le minimalnim kriterijem
- 5 - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

7. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

Za napredovanje **v višji letnik** drugostopenjskega pedagoškega dvopredmetnega študijskega programa mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti v tolikšnem obsegu, da dosežejo 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) za posamezni letnik. V primeru izjemnih okoliščin (določenih v statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje. Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

8. PREHODI MED ŠTUDIJSKIMI PROGRAMI

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 2. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik študijskega programa.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

V skladu s 5. členom Meril za prehode med študijskimi programi lahko študenti prehajajo tudi iz univerzitetnih (nebolonjskih) študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, na bolonjske študijske programe, pri čemer je prehod mogoč:

- le med študijskimi programi istih disciplin in
- če od kandidatovega zadnjega vpisa na univerzitetni študijski program, s katerega prehaja, nista minili več kot 2 leti, vendar pa najkasneje do konca študijskega leta 2015/2016.

O izpolnjevanju pogojev za prehod in priznavanju obveznosti, na podlagi individualne prošnje kandidata/-tke in dokazil o opravljenih obveznostih, odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

V primeru, da ima študent/-tka opravljene obveznosti na tuji visokošolski instituciji, vloži vlogo za priznanje v tujini opravljenega izobraževanja na predpisanem obrazcu v skladu z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in veljavnim pravilnikom. Vlogi priloži predpisane dokumente.

9. NAČIN IZVAJANJA ŠTUDIJA

Redni in izredni študij.

Redni študij poteka v prezenčni obliki (predavanja, seminarji, vaje) v prostorih Enote za češčino, poljščino, slovaščino Oddelka za slavistiko v prostorih na Tobačni 5, izbirni predmeti se izvajajo tudi na primarni lokaciji Filozofske fakultete na Aškerčevi 2. Poleg tega predvideva samostojni študij.

10. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje študijskega programa mora študent oz. študentka opraviti vse študijske obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 60 ECTS. Ker gre za dvopredmetni študijski program, mora študent oz. študentka za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini, v skupnem obsegu 60 ECTS, skupaj torej 120 ECTS.

11. POGOJI ZA DOKONČANJE POSAMEZNIH DELOV PROGRAMA

Študijski program te možnosti ne predvideva.

12. ŠTUDIJSKO PODROČJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA PO KLASIFIKACIJI KLASIUS TER ZNANSTVENORAZISKOVALNA DISCIPLINA PO KLASIFIKACIJI FRASCATI

KLASIUS-SRV: 17003

KLASIUS-P: Prvostopenjski študijski program Češki jezik in književnost spada v široko področje 2 (Umetnost in humanistika), v ožje področje 22 (Humanistika), v podrobno področje 222 (Tuji jeziki) in v nacionalnospecifično področje 2229 (Drugi tuji jeziki).

Študijski program Češki jezik in književnost temelji na znanstveno-raziskovalni disciplini, ki je v Frascatijevi klasifikaciji uvrščena v večinsko področje Humanistične vede, za program pa so relevantna še naslednja ožja raziskovalna področja:

6.05.00 – Humanistične vede / Jezikoslovje

6.07.00 – Humanistične vede / Literarne vede

13. RAZVRSTITEV V NACIONALNO OGRODJE KVALIFIKACIJ, EVROPSKO OGRODJE VISOKOŠOLSKIH KLASIFIKACIJ TER EVROPSKO OGRODJE KVALIFIKACIJ

Raven SOK: 8

Raven EOK: 7

Raven EOVK: Druga stopnja

14. STROKOVNI NASLOV

Po uspešno opravljenih študijskih obveznostih pridobi diplomantka oziroma diplomant študijskega programa strokovni naslov magistrica češkega jezika in književnosti (mag. čeh.) in ... oz. magister češkega jezika in književnosti (mag. čeh.) in ... , pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

15. PODATKI O IZBIRNIH PREDMETIH IN MOBILNOSTI

Program predvideva en strokovno izbirni in en splošno izbirni predmet, oba ovrednotena s 3 KT, skupno torej 10 % izbirnosti.

Študent ima zaradi mobilnosti možnost v ta študijski program prenesti 10 KT iz obveznih ali izbirnih enot drugega ustreznega primerljivega programa.

Mobilnost študentov zagotavljajo meduniverzitetne, predvsem pa mednarodne pogodbe Erasmus, Ceepus, ki jih je fakulteta sklenila z vsemi največjimi češkimi univerzami, veliko možnosti za mobilnost daje tudi meddržavna pogodba.

16. KRATKE PREDSTAVITVE PREDMETOV

a) OBVEZNI PREDMETI PROGRAMA

Medjezikovno posredovanje in kultura 1: češki jezik	4
<p>Predmet nadgrajuje na prvi stopnji razvita znanja, razumevanje, pisno in ustno rabo češkega jezika.</p> <p>Dve učni uri v tem semestru sta namenjeni razvijanju uporabe sintaktičnih konstrukcij, besedotvornih pravil, širjenju in ustrezni rabi besednega zaklada s ciljem izboljšati sposobnost študenta samostojno ustvarjati različne vrste besedil v češčini ob spoznavanju in upoštevanju socialne in regionalne zvrstnosti jezika (stratifikacija); na konkretnih besedilih in posnetkih iz vsakdanjega življenja so predstavljene najbolj pogostne jezikovne zvrsti (pogovorni jezik, oz. narečja in nadnarečja; sleng, žargon in druge socialne in funkcijske zvrsti ipd.). Študentje se naučijo prepoznavati različne zvrsti narodnega jezika, zavedajo se (ne)primernosti rabe določenih variant v besedilih v konkretnih jezikovnih situacijah. Vadi se predvsem praktično sporazumevalna funkcijska zvrst.</p> <p>Dve učni uri sta namenjeni izboljševanju sposobni medjezikovnega posredovanja. V okviru vaj študentje analizirajo s stališča jezikovne zvrstnosti različna besedila ali posnetki (poudarek ja na besedilih praktično sporazumevalne zvrsti) in se učijo uporabljati ustrezna jezikovna sredstva pri prevodu v ciljni jezik. Predvideno je tako pisno prevajanje ob uporabi pripomočkov (slovnice, slovarji, elektronski viri) kot tudi ustno konsekutivno tolmačenje lažjih besedil.</p>	
Medjezikovno posredovanje in kultura 2: češki jezik	3
<p>Predmet nadgrajuje na prvi stopnji razvita znanja, razumevanje, pisno in ustno rabo jezika.</p> <p>Dve uri sta namenjeni spoznavanju besedil publicistične in administrativne zvrsti. Študentje berejo in analizirajo različna administrativna in publicistična besedila (poročilo, članek, recenzija, intervju, polemika, reklama itn.) in ustvarjajo uporabna besedila administrativne strokovne zvrsti (npr. življenjepis, motivacijsko pismo, uradno pismo, prošnja, pritožba), seznanijo se tudi s posebnostmi poslovnega jezika in formalne zgradbe določene vrste besedil (ponudba, naročilo,</p>	

pogodba itn.). V govornih nastopih vadijo praktično izvedbo govornih besedil. Dve uri sta namenjeni prevajanju publicističnih in zahtevnejših administrativnih besedil s ciljem usvojiti jezikovne in formalne prvine tipične za ta besedila v češčini ter obvladati pravilno izbiro ustreznic v ciljnem jeziku. Predvideno je prevajanje v obe smeri – tako pisno kot tudi konsektivno ustno.

Del gradiva za pisni prevod tvorijo besedila umetnostne zvrsti, pri čemer je poudarek na jezikovni plati besedil, študent svoje teoretično znanje funkcijske zvrsti umetnostnih besedil in stratifikacije jezika aplicira na konkretna analizirana besedila. S tem se pripravlja na nadaljnje strokovno delo z literarnimi besedili (magistrska naloga, prevod).

Medjezikovno posredovanje in kultura 3: češki jezik	4
--	----------

Predmet nadgrajuje na prvi stopnji razvita znanja, razumevanje, pisno in ustno rabo jezika. Dve učni uri sta namenjeni delu z znanstvenimi in strokovnimi besedili; študentje spoznavajo zgradbo in načine tvorjenja besedil strokovne in znanstvene funkcijske zvrsti. Spoznavajo različne slogovne postopke pri tvorbi besedil in pri ustnem nastopanju (vezane na strokovno oziroma znanstveno funkcijsko zvrst, kot so argumentacija, dokazovanje, prepričevanje, polemika itp.), učijo se samostojno pisati različna strokovna in znanstvena besedila (strokovni članek, povzetek, referat, esej itp.)

V daljših govornih nastopih v obliki strokovnega referata, tematsko povezanega s študiranim jezikom, književnostjo in kulturo, študentje vadijo uporabo pridobljenega znanja: jasno in natančno opisati zahtevne vsebine, pri tem smiselno povezati tematske točke; natančno izražati svoje misli in poglede ter o njih diskutirati, jih utemeljiti z argumenti.

Dve uri sta namenjeni prevajanju zahtevnejših strokovnih in znanstvenih besedil ter specifično problematiko tega področja. Ob prevajanju zahtevnejših umetnostnih besedil se študentje v praksi seznanijo z različnimi prevajalskimi strategijami, s transformacijami v postopku prevajanja, problemom neprevedljivosti v teoriji in prevajalski praksi, z vprašanjem interkulturalnih značilnosti v prevodu itp.

Razvoj češkega jezika v teoriji in praksi	4
--	----------

glasoslovna opredelitev češčine v predliterarnem obdobju, glasoslovni sistem češčine, glavne preme in vplivi na jezik, viri podatkov o stanju češčine tega obdobja, razmerje med češčino in drugimi zahodnoslovanskimi jeziki v tem obdobju. Ključne spremembe glasoslovnega in oblikoslovnega sistema češčine v 13. in 14. stoletju, pisava, pravopis, viri podatkov o stanju jezika tega obdobja. Dokončanje oblikovanja glasoslovnega sistema do 18. stoletja in slovničnega do konca 19. stoletja. Podrobna ocena zgodovinskih prvin, vnesenih v češki knjižni jezik 19. stoletja.

Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja	3
--	----------

- Pregled v češki, poljski in slovaški jezikoslovni tradiciji najbolj uveljavljenih pristopov oziroma teorij: seznanjanje z ustrezno terminologijo, temeljnimi idejami in teoretičnimi deli.
- Pregled netemeljnih (npr. semantika, leksikografija, onomastika, etimologija idr.) in interdisciplinarnih (npr. matematična lingvistika, psiholingvistika, sociolingvistika idr.) jezikoslovnih ved in njihovo uveljavljanje v češki, poljski in slovaški tradiciji.
- Informativno seznanjanje z najpomembnejšimi priročniki in dosežki teh ved na posameznih

jezikovnih področjih.

- Praktično seznanjenje z izbranimi znanstvenimi študijami in projekti ter njihovimi rezultati.

Stilistika	4
Terminologija stilistike (jezik in komunikacija, stil in stilistika, norma). Diferenciacija in stratifikacija narodnega jezika (predstavitev teorije jezikovne zvrstnosti, oblikovane v Praškem lingvističnem krožku). Slogotvorni dejavniki. Stilistični vidiki zgradbe besedil. Funkcijske zvrsti jezika. V okviru vaj praktično spoznavanje, analiza in tvorba različnih besedilnih zvrsti.	

Interpretacija literarnega besedila	4
Sluščatelji se pri enosemestralnem predmetu seznanijo s temeljnimi načini opisa, analize in interpretacije literarnega besedila. Pouk poteka v obliki seminarjev, usmerjenih na raznorodne interpretacijske metodologije in teoretične koncepte.	

Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih	3
Vodilni literarni modeli v češki, slovaški in poljski ustvarjalnosti s poudarkom na besedilih nacionalnega literarnega kanona, njihove razvojne stopnje, smeri in specifikke. Izbrani modeli so prikazani v povezavi s specifikami literarnozgodovinskega procesa v posameznih narodnih književnostih. Posebnosti srednjeevropskih literarnih diskurzov modernizma kot opozicije do sočasnih evropskih modifikacij poetike in domače tradicije.	

Češka in slovaška starejša književnost	4
a) Obdobje pred začetkom slovaške književnosti: Književnost Velike Moravske in delovanje Cirila in Metoda.	
b) Srednjeveška književnost (od 10. stol. – 1500): Zgodovinski okvir, historična poetika, verska pogojenost literarne ustvarjalnosti. Oblike posvetne slovstvene ustvarjalnosti, temeljna besedila. Vpliv husitstva na narodno ozaveščanje pri Slovaki. Kultura v času vladavine Karla IV. na Češkem in Matije Korvina na Ogrskem. Razvoj šolstva in ustanavljanje prvih srednjeevropskih univerz.	
c) Humanizem in renesansa (1500 – 1640): Zgodovinski okvir in odmevi evropskega humanizma v češkem in slovaškem kulturnem prostoru. Književna ustvarjalnost. Razmerje med latinščino in domačima jezikoma (češčini in slovaščino) v književnosti. Pomembni pisci in njihova dela. Spori med češkimi državnimi stanovi in Habsburžani, bitka na Beli gori, posledice poraza, razvoj češkega baroka v izgnanstvu (J. A. Komenský).	
d) Barok (1640 – 1780): Protireformacijska dejavnost in ustvarjalnost trnavskega univerzitetnega (katoliškega) središča in ustvarjalnost bratislavskega evangeličanskega liceja. Diferenciacija literarne ustvarjalnosti (polljudska in ljudska ustvarjalnost), slovaška baročna nabožna	

književnost in nastanek baročnega slavizma. Zgodovinska poetika obdobja.

Češki latinski barok, razvoj zgodovinopisja (B. Balbin), germanizacija. Drugi pisci in njihova dela. Razvoj jezuitskega šolstva. Pomembni češki in slovaški polihistorji.

Izbrana poglavja iz sodobne evropske zgodovine	3
<p>Vsebina so različna vprašanja iz sodobne srednjeevropske zgodovine. To so vprašanja političnega, socialnega, gospodarskega in kulturnega razvoja srednjeevropske zgodovine od leta 1918 dalje. Zaradi lažjega razumevanja je potrebno ponekod poseči tudi v čas pred letom 1918. Zgodovinski razvoj srednje Evrope je široko polje vprašanj, ki se začnejo z osnovnim vprašanjem, kaj je srednja Evropa. Historični razvoj srednje Evrope se razlikuje v njegovih posameznih delih od Češke na zahodu do Ukrajine na vzhodu ali Poljske in Belorusije na severu in nekdanjih ozemelj Jugoslavije na jugu. Rezultat različnega političnega razvoja in tradicije je različen kulturni razvoj v posameznih okoljih.</p>	

Uporabna slovenščina	3
<p>Na osnovi različnih besedilnih vrst študentje podrobneje analizirajo slovenski jezikovni sistem (fonetika, morfologija, leksikologija, sintaksa in pravorečje ter pravopis) in kritično vrednotijo različne jezikovne značilnosti v različnih zahodnoslovanskih jezikih. Študentje se usposobijo za kakovostno pisno in govorno izražanje (uporaba različnih elektronskih orodij – od slovarjev, e-pravopisa do korpusa in fonetično-analitičnih avdio-videoprogramov) v najzahtevnejših knjižnih besedilih (tudi znanstvenih), pri tem pa ta besedila znajo primerjati z drugimi besedilnimi vrstami. Študentje spoznavajo razlike in podobnosti s primerjanjem istih besedilnih vrst v različnih zahodnoslovanskih jezikih in slovenščini, primerjajo prevode enakih besedil v študirajočih slovanskih jezikih (npr. različna evropska uradovna besedila v slovenščini in slovaščini) in izvedejo kontrastivno analizo prevodov različnih književnih in drugih besedilnih vrst. Študentje svoje znanje zahodnoslovanskih jezikov (slovaščine, češčine, poljščine) uporabijo pri tvorjenju slovenskih besedil (povzemanje, prevajanje, tolmačenje, pisanje seminarjev) in s pomočjo mentorja pripravijo samostojen seminarski nastop ter seminarsko nalogo.</p>	

Magistrski seminar in magistrsko delo	15
<p>Nosilca predmeta na začetku študijskega leta predstavita izhodiščne teme magistrskih nalog, osvetlita možne metodološke pristope, določita termine in obvezno literaturo za vse udeležence. Teme magistrskega dela se lahko povezujejo s snovjo, ki je bila obravnavana v prejšnjih letnikih, pri čemer je poudarek na kontrastivnih češko-slovenskih jezikoslovnih, literarnih in kulturoloških temah ter leposlovnem in strokovnem prevajanju.</p> <p>Vsebina magistrskega dela je odvisna od izbrane teme, ki določa tudi vsakokratno vsebino magistrskega seminarja.</p>	

b) STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI PROGRAMA (zaradi preglednosti razvrščeni po abecednem vrstnem redu)

Arealni vidiki slovanskih jezikov	3
Pregled in sistematizacija glasoslovnih, oblikoslovnih, naglasnih, besedotvornih in leksičnih karakteristik slovanskih jezikov v luči arealne lingvistike in s posebnim poudarkom na začetnih lingvogenetskih podlagah slovanskih jezikov.	

Cerkvena slovanščina: južnoslovsanske redakcije	3
<p><i>Teoretični del:</i> Razdelitev in opis redakcij cerkvene slovanščine. Zgodovinske danosti nastanka redakcij. Fonetične in morfološke značilnosti južnoslovsanskih redakcij cerkvene slovanščine. Češka-moravska redakcija cerkvene slovanščine in njene značilnosti. Vpliv hrvaške redakcije na ponovno obuditev češke redakcije v 14. stol.</p> <p><i>Praktični del:</i> Zakonitosti slovanskih črkopisov na južnoslovsanskem področju v okviru posameznih redakcij. Vpliv vzhodnoslovsanske pravopisne norme na hrvaško redakcijo. Primerjava in analiza posameznih besedil s posebnim poudarkom na nadaljnjem razvoju v sodobne južnoslovsanske jezike.</p>	

Cerkvena slovanščina: vzhodnoslovsanska redakcija	3
<p><i>Teoretični del:</i> Razdelitev in opis redakcij cerkvene slovanščine ter zgodovinske danosti njihovega nastanka. Spoznavanje osnovnih glasoslovnih in oblikoslovnih zakonitosti vzhodnoslovsanske redakcije cerkvene slovanščine. Južnoslovsanski jezikovni vplivi. Vpliv vzhodnoslovsanske redakcije na hrvaško in srbsko redakcijo. Razvoj in pravopisne zakonitosti cirilice na vzhodnoslovsanskem področju.</p> <p><i>Praktični del:</i> Primerjava in analiza posameznih besedil s posebnim poudarkom na nadaljnjem razvoju v sodobno ruščino (in ukrajinščino).</p>	

Ekolingvistika in slovenski medijski prostor	3
<p>Dopolnitev znanj iz slovenskega jezikovnega sistema – od fonetike, morfologije, leksikologije, sintakse do pravorečnega in pravopisnega znanja – s poudarkom na kontrastivni analizi med s stališča slovanskih jezikov. Študentje se usposobijo za pridobivanje, klasificiranje in analizo relevantnih besedil v sodobnem jeziku. Kontrastivna analiza slovenskega jezika in drugih slovanskih jezikov glede na sodobni položaj knjižnega jezika in narečij (poudarek na realizaciji v medijskem prostoru – govorni in tudi pisni mediji). Študentje primerjajo sodobno situacijo s položajem jezikov (in njihovih govorcev) v zgodovini – poskušajo tudi predvideti posledice določenih dejanj in spremenjenih okoliščin za razvoj jezika.</p> <p>S pomočjo raznozvrstnih realnih besedil študentje uporabijo svoje znanje (zahodno)slovsanskih jezikov pri tvorjenju slovenskih besedil (povzemanje, prevajanje, tolmačenje) in besedil študirajočega slovsanskega jezika (ob poznavanju svetovne zgodovine in najvplivnejšega svetovnega jezika – angleščine).</p> <p>Usposobijo se tudi za kakovostno pisno in govorno izražanje v slovenščini (uporaba elektronskih orodij, znanje norme knjižnega jezika in poznavanje besedilnih žanrov). Priprava seminarja in izročkov v vsaj enem tujem jeziku (po dogovoru).</p>	

Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja	3
<p>Predavanja orišejo nekatere ključne točke slovaške književnosti skozi 20. stoletje v povezavi s prelomnimi družbenimi in zgodovinskimi premiki (prelom stoletja, obdobje med obema vojnama, 1945–1948, obdobje 60. let, po letu 1989). Izpostavljene bodo izstopajoče avtorske poetike posameznih desetletij v primerjavi s sorodnimi in bližnjimi literaturami (češka) in svetovno književnostjo, ki so jo posredovali sodobniki.</p> <p>Del predavanj bo namenjen tudi literarni kritiki in publicistiki, s posebnim poudarkom v letih preloma (po letu 1918, po letu 1948, po letu 1956, 1969, po letu 1989).</p>	

Literatura in mediji	3
<p>Predstavitev in analiza različnih oblik povezovanja literature z drugimi mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - literarno besedilo in film; - literarno besedilo in radio, TV; - literarno besedilo in gledališče; - literarno besedilo in glasba; - literarno besedilo in likovna umetnost; - literarno besedilo in internet; - literarno besedilo in oglaševanje. <p>Študentje ob konkretnih zgledih opazujejo, kako literarno besedilo prehaja v druge medije, kako se pri tem spreminjajo sporočila in pomen, kako se dosežejo želeni recepcijski učinki. Prikazani bodo tudi primeri vplivanja drugih medijev na pisanje literarnih besedil. Predmet se temeljiteje posveča analizi postopkov ekranizacije in dramatizacije, primerjavam narativne strukture romanesknih, filmskih in televizijskih žanrov; analizi besedila glasbenih skladb in opernih libretov, razmerju med besednimi in likovnimi sporočili (strip, slikanica, konkretna poezija, reklamno sporočilo ...). Uporabljeni bodo različni konkretni zgledi in metodološki prijemi. Vsebinsko težišče predmeta bo vsako leto osredotočeno na enega od medijev in bo tako delno variiralo.</p>	

Osnove gornje in dolnje lužiške srbščine	3
<p>I. Gornja in dolnja lužiška srbščina v okviru (zahodno)slovanskih jezikov. Zemljepisna razširjenost lužiške srbščine v preteklosti in sedanjosti. Narečna delitev in oblikovanje knjižnih jezikov in njunih različic. Lužiškosrbsko-nemški jezikovni stik. Sociolingvistični položaj lužiščine.</p> <p>II. Obravnava po jezikovnih ravninah v medsebojni kontrastivni in zgodovinskoprimerjalni perspektivi (v primerjavi predvsem z (zahodno)slovanskimi jeziki): 2.1 glasoslovje (odrazi praslovanskega glasovnega sestava v lužiški srbščini; razlike med gornjo in dolnjo lužiško srbščino v glasovju), 2.2 oblikoslovje (sklanjatev in spregatev; posebna pozornost na lužiškosrbske oblikovne posebnosti: dvojina, posesiv, imperfekt in aorist), 2.3 besedotvorje in besedoslovje (vpliv jezikovnega stika na ohranjanje poimenovalne zmožnosti, kalkiranje kot osnovni način dopolnjevanja slovarja); 2.4 skladnja (posebnosti v razmerju do sosednjih slovanskih jezikov, kalkiranje iz nemščine).</p>	

Poklicni vidiki prevajanja	3
<p>Spoznavanje družbene vloge prevajalca in prevodne dejavnosti ter vloge prevajalca glede na različna prevajalska orodja. Vedenja o načinih izražanja ciljev in zahtev do naročnikov in prejemnikov prevodov, oblikovanju prevajalske ponudbe na prevajalskem trgu z zavedanjem spoštovanja parametrov, ki vplivajo na zagotavljanje adekvatnih prevodov.</p> <p>Študenti spoznajo tudi značilnosti vodenja prevajalskih projektov in se seznanijo z osnovami tovrstnih znanj in orodij. Vodja projektov mora biti usposobljen za časovno, finančno, kadrovsko, tehnično in upravno načrtovanje projektov, učinkovito upravljanje jezikovnih virov (pomnilnikov prevodov, terminoloških baz), komunikacijo z naročnikom in izvajalci projekta, pri prevajalskih projektih pa vodja navadno upravlja in/ali izvaja tudi faze revizije, verifikacije in nadzora kakovosti. Predstavljena so najpomembnejša orodja za vodenje prevajalskih projektov (SDL Trados Synergy, MS Project), načrtovana pa so tudi gostovanja prevajalcev iz prakse.</p>	

Primerjalna skladnja slovanskih jezikov	3
<p>Osnovne razvojne značilnosti oblikoskladnje, besednozvezne in stavčne skladnje slovanskih jezikov. Zgodovinsko-primerjalna umestitev slovenskih skladenjskih pojavov v okviru slovanskega skladenjskega razvoja. Osnovni pojmi in problemi zgodovinske skladnje. Ponazoritev skladenjskih sprememb (leksikalizacija, gramatikalizacija itn.) na slovanskem gradivu.</p>	

Razvoj slovaškega jezika in dialektologija	3
<p>1. Pregled razvoja slovaškega knjižnega jezika – sintetična zgodovina slovaščine. 2. Hipoteze in teorije o izvoru slovaščine – centrična hipoteza, teoriji o nehomogeni in homogeni etnogenezi, migracijsko-integracijska teorija. 3. Pregled glavnih sprememb iz praslovanske osnove do sedaj. 4. Narečni makroareali na Slovaškem. 5. Zahodno-, srednje in vzhodnoslovaška narečja. 6. Slovaška narečja v tujini na primeru slovaščine iz Vojvodine v Srbiji.</p>	

Specialna področja prevajanja: Podnaslavljanje	3
<p>Namen predmeta je predstaviti značilnosti podnaslovnega prevajanja in študentom dati teoretično osnovo za delo pri seminarskih vajah iz podnaslovnega prevajanja.</p> <p>Obravnavane teme: kratek pregled zgodovine podnaslovnega prevajanja; zunanji dejavniki, ki omejujejo podnaslovno prevajanje: usklajenost besedila s sliko, bralne zmožnosti gledalcev; pojem povprečnega gledalca; podnaslovni prevod kot del polisemiotičnega besedila; oblikovanje podnapisov; načela zgoščevanja besedila v podnapisih; posebnosti jezika v podnapisih kot vmesne zvrsti med pisanim in govornim; podnaslavljanje različnih vrst televizijskih oddaj in filmov; podnaslavljanje, sinhronizacija in brani komentar; podnaslavljanje za slušno prizadete.</p>	

Specialna področja prevajanja: Pravno prevajanje	3
<p>Vsebina bo osredotočena na:</p> <p>a) Posebnosti pri prevajanju pravnih besedil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravni jezik in njegove specifikacije; • Razlike med pravnimi sistemi; • Ekvivalenca pri prevajanju pravnih besedil; • Tipi pravnih besedil (normativni, pojasnjevalni, argumentativni, informativni); • Pomen funkcije pri prevajanju pravnih besedil; • Različne strategije pri prevajanju pravnih besedil. <p>b) temeljne pojme pravoznanstva</p> <p>Primerjalno pravo pri prevajanju pravnih besedil; Uvod v pravoznanstvo: opredelitev temeljnih pojmov, npr. pravo in država, pravno pravilo, pravni viri; pravni akti, pravno razmerje, pravne panoge, pravne družine, pravni sistemi. Temeljne značilnosti in načela ustave Republike Slovenije; državna ureditev Republike Slovenije. Poglavitne značilnosti nekaterih tujih pravnih sistemov.</p>	
Specialna področja prevajanja: Prevajalske tehnologije	3
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevajalske tehnologije - pregled 2. Programi s pomnilnikom prevodov 3. Datotečni formati in zapisi: XLIFF, TBX, TMX 4. SDL Trados Studio: <ol style="list-style-type: none"> a) prevajanje enostavnega projekta b) prevajanje z obstoječim pomnilnikom prevodov c) prevajanje dokumentov PDF d) upravljanje pomnilnikov prevodov e) vodenje prevajalskih projektov f) terminološko delo z MultiTermom 5. Orodja za zagotavljanje kakovosti (QA) 6. Lokalizacijska orodja 7. Jezikovne tehnologije in prevajanje 8. Strojno prevajanje 9. Pridobitev certifikata SDL Trados 	
Specialna področja prevajanja: Prevajanje umetnostnih besedil	3
<p>Predmet uvede problematiko določevanja literarnega prevoda in literature same. Študentke in študentje se seznanijo s pojmi, kot so medbesedilnost, literatura in literarna stilistika. Prek primerov in prevajalske problematike ugotavljajo pomen zvoka in lika v besedilu, ritma in metra. Seznanijo se z osnovnimi metričnimi sistemi, aliteracijo, asonanco in rimo, s posebno izbiro izrazov (narečje, sleng, žargon, arhaizmi, neologizmi), s tropi, z razširjenimi figurami. Spoznajo različne tipe pripovedovalcev in perspektiv, književne zvrsti in vrste. Na koncu se uvedejo še v specifične probleme prevajanja poezije, proze in dramskih besedil.</p>	

Specialna področja prevajanja: Terminologija	3
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod v terminološko vedo. Razmerje termin – leksem; termin – pojem. Zgodovina terminološke vede. 2. Pojemovni sistemi, razmerja med pojmi, pisanje definicij. 3. Terminotvorje, prevzemanje, terminologizacija. 4. Terminografija. Tipi terminografskih del. 5. Računalniško podprta terminologija, korpusne metode, orodja za upravljanje terminoloških baz. 6. Terminološki standardi, podatkovni formati, XML in TBX. 7. Terminološka analiza specializiranega besedila s prevajalskega vidika. 	

Stilistika slovaškega jezika	3
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jezik in zvrstnost, jezikoslovje in stilistika. 2. Osnovne slovaške stilistične koncepcije. 3. Paradigmatika stilemov. 4. Globinske stilistične strukture: Opis, pripovedovanje, razlaga, informacija. 5. Koherenca in kohezija. 6. Površinske stilistične strukture. Stilni sloj, stilna norma, jezikovni stili. 7. Pogovorni, strokovni, publicistični, administrativni, retorični in umetniški stil. 	

Teorija literarnega diskurza	3
<ul style="list-style-type: none"> ❖ metodologija: genealogija in današnje stanje literarne teorije; inter- in transdisciplinanost; metodološki pluralizem, relativizem in problem verifikabilnosti, relevantnosti znanstvenega spoznavanja; smeri sodobne literarne teorije (od ruskega formalizma do danes); ❖ teorija literarnega teksta: literarnost, literarni sistem oziroma literarno polje, funkcije literature; struktura teksta (materialni nosilec – problemi medija; konkretizacija/inferenca, pomen, besedilni svet; so- in protipostavljanje oziroma kompozicija); subjekt, tekst in diskurz (problem identitete); tekst in resničnost (fikcija, mogočni svetovi, literarna pragmatika); tematika in tematologija; ❖ genologija: logiški in epistemološki problemi žanrskega klasificiranja; nastanek, obstoj in razvoj literarnih vrst, zvrsti oziroma žanrov; žanri in literarni sistem; <ul style="list-style-type: none"> ➤ pesniško besedilo: tropi, figure oziroma podobje; verz; temelji metrike; ➤ pripovedno besedilo: temelji naratologije; stilistika pripovedne proze; ➤ dramsko besedilo: temelji teorije drame; soodnos z gledališčem, spektakelsko funkcijo, performansom in elektronskimi mediji; ➤ elektronski hipertekst; literatura in novi mediji; ➤ jezik, stil in identiteta literarnega teksta: uvod v stilistiko diskurza ❖ medbesedilnost: literarni tekst v družbeno-zgodovinskem in literarno-umetniškem kontekstu; literatura kot kulturni spomin; ❖ razvojni procesi, literarni kanon; načela sodobnega literarnega zgodovinopisja, problemi periodizacije; nacionalna, regionalna in druge književne enote 	

17. KONTAKTNI PODATKI

FILOZOFSKA FAKULTETA

Naslov:

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
Aškerčeva 2
SI-1000 Ljubljana
telefon: +386 1 241 10 00
faks: +386 1 425 93 37
spletna stran: <https://slavistika.net/>

Naslov Enote za češčino, poljščino, slovaščino:

Tobačna cesta 5
SI-1000 Ljubljana
Tajništvo: +386 1 244 20 50

Referat za magistrski študij (pritličje, soba 1):

telefon: +386 1 241 10 43, +386 1 241 10 35, +386 1 241 10 42
uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure
e-naslov: magistrski.studij@ff.uni-lj.si

Vsi kontakti so objavljeni tudi na fakultetnih spletnih straneh:

http://www.ff.uni-lj.si/studij/Magistrski_studij_2_stopnja